Талдықорған

Ұлт болашағы өз қолымызда!

12+

Газет 1992 жылдың 2-наурызынан шыға бастады

www.taldykorgan-online.kz
e-mail: taldyk@bk.ru
@Taldykorganpress

№18 (1860) Бейсенбі, 8-мамыр 2025 жыл, Республикалық қоғамдық-саяси газеті

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ 80 ЖЫЛ

Қ.ТОҚАЕВ: АЙБЫНДЫ АРМИЯ – ТӘУЕЛСІЗДІГІМІЗДІҢ ҚОРҒАНЫ

Мемлекет басшысы – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Жоғарғы Бас қолбасшысы Ұлы Жеңістің 80 жылдығына арналған әскери парадқа қатысты.

Құрметті отандастар!
Сардарлар мен сарбаздар!
Аса қадірлі ардагерлер!

Биыл Ұлы Жеңіске – 80 жыл! Баршаңызға Ұлы Жеңіс күні құтты болсын! Бұл мейрам – халқымыздың жауынгерлік рухының символы. Біз елдік үшін күрескен батыр бабаларды ұлықтаймыз. Отан қорғау жолында опат болған боздақтарға тағзым етеміз. Бейбіт күнді қырағы күзетіп тұрған сарбаздарға құрмет көрсетеміз.

Ұлы Отан соғысы бүкіл адамзат үшін өте қиын сынақ болды. Оның зардабы көптеген елге ауыр тиді, солардың ішінде Қазақстан да бар. Қаһарлы күндер соғыстың тек қасірет әкелетінін көрсетті. Бейбітшіліктің баға жетпес байлық екенін ұғындырды.

Ұлы Жеңіс – тарихымыздың ажырамас бөлігі және күллі әлем үшін үлкен сабақ. Біз осы ақиқатты әрдайым есте сақтауымыз керек. Зұлмат кезеңді бастан өткерген майдангерлер қазір ортамызда отыр. Құрметті ардагерлер, барша халықтың атынан Сіздерге шын жүректен алғыс айтамын! Аға буынның өшпес ерлігі – ұрпаққа ұлағат. Отаншылдығы мен жанқиярлығы – үлгі-өнеге. Біз Ұлы Отан соғысының ардагерлерін ешқашан ұмытпаймыз! Баршаңызға бас иеміз! Халқымыз Ұлы Жеңіске өлшеусіз үлес қосты.

Ұлы Отан соғысы жылдарында майданға 1 миллион 200 мыңнан астам қазақстандық аттанды. Олардың тең жартысы ерлікпен қаза тапты. Келер ұрпақтың жарқын әрі бейбіт келешегі үшін өз өмірлерін құрбандыққа шалды.

Даңқты ұл-қыздарымыз ерліктің озық үлгісін көрсетті. Қазақтың жаужүрек ұлт екенін паш етті. 500-ден астам жауынгеріміз Кеңес Одағының Батыры атанды. Талғат Бигелдинов, Сергей Луганский, Сағадат Нұрмағамбетов, Иван Панфилов, Бауыржан Момышұлы, Нүркен Әбдіров, Мәлік Ғабдуллин, Сабыр Рахимов, Мәншүк Мәметова, Әлия Молдағұлова, Рақымжан Қошқарбаев, Хиуаз Доспанова және басқа да көптеген қаһармандарымыз өшпес із қалдырды.

Тыл еңбеккерлері соғыс жылдары жанкештілік пен табандылық танытты. Қазақстаннан майданға бір жарым мың вагон киім-кешек пен азық-түлік жіберілді. Елімізге жүздеген кәсіпорын көшірілді, көптеген жаңа өндіріс салынды. Олар өте қысқа мерзім ішінде майданға қажет өнімдер шығара бастады. Жұртымыз жұдырықтай жұмылып, күні-түні жұмыс істеп, қару-жарақ пен оқ-дәрі дайындады, әскери киім тікті. Соғыстағы он оқтың тоғызы Қазақстанда жасалды. Ұлы Жеңісті ұлықтау дегеніміз, бұл – ең алдымен, ержүрек батырларымызды жадымызда мәңгі сақтау деген сөз. Олардың ерлігі мен еңбегін жас ұрпақ біліп өсуге тиіс.

Біз Жеңістің 80 жылдығын атап өтуге баса назар аудардық, еліміз бойынша мыңдаған маңызды, ауқымы кең іс-шара өткізіліп жатыр. 500-ге жуық көшеге Қазақстан қаһармандарының есімі берілетін болды. Елімізде қазақстандық майдангерлерге арналған «Батырларға тағзым» атты шеру өтеді. Адамзат тарихындағы ең сұрапыл соғысқа қатысушылардың ұрпағы аталарының суреттерін көшелермен алып жүреді. Бүгінгідей жаһандық саясатқа агрессия мен қатыгездіктің жегі құрты дендеп енген кезеңде соғыстың қасіретін еліміздің барша азаматына түсіндіру аса маңызды. Ақиқатты танымай бейбітшіліктің қадірін білу мүмкін емес.

Соғыстың тарихи ақиқатын, Ұлы Жеңістің мән-мағынасын қасақана бұрмалауға жол беруге болмайды. Қазіргі құбылмалы заманда Қазақстан үшін ең басты мақсат – ұлт мүддесін қорғау. Сыртқы саясатымыз осы мақсатты қамтамасыз ету үшін жүргізіліп жатыр.

Қазақ халқы – бейбіт халық. «Жаным – арымның садағасы» деген өр намысты, айбарлы ел. Жұртымыздың ерлік дәстүрі ғасырлар бойы ұрпақтан ұрпаққа мирас болып келеді. Алтын Орда, Қазақ хандығы кезіндегі баһадүр бабаларымыз кең байтақ жерімізді қорғап, кейінгі буынға аманат етті. Олардың бүгінгі ізбасарлары қазақтың мемлекеттілігін қас қақпай күзетіп тұр. Айбынды армия – тәуелсіздігіміздің қорғаны. Сарбаздарымыз елдің бейбіт өмірін, тұтастығы мен тыныштығын қорғауда. Қарулы Күштеріміз әлемдегі тұрақтылық пен келісімді сақтауға үлес қосып келеді. Жауынгерлеріміз Біріккен Ұлттар Ұйымының бітімгерлік миссиясына ойдағыдай қатысуда. Бұл – бүкіл әлемдегі Қазақстан армиясына деген зор сенім. Еліміздің қорғаныс қабілетін арттыру – аса маңызды міндет. Біз Қарулы Күштерімізді жаңғырта бастадық, армиямызды күшейту үшін нақты жұмыс жүргізіп жатырмыз. Осы өте маңызды мәселе бойынша Парламент заң қабылдады. Мемлекет әскери қызметшілерге, арнаулы мекемелер мен азаматтық қорғаныс саласының қызметкерлеріне әрдайым қолдау көрсетеді.

Армиямыздың күш-қуаты жауынгерлік рух пен темірдей тәртіпке тікелей байланысты. Сіздердің мінсіз қызметтеріңіз – елдегі қауіпсіздік пен тыныштық кепілі. Біз озық ойлы ұлт ретінде заң мен тәртіпті бәрінен биік қоятын болдық. Әр азаматтың бойында Отанға деген адалдық пен әділдік болуға тиіс.

Құрметті сарбаздар!

Ел қорғау – абыройлы міндет және зор жауапкершілік. Бұл – әр азаматтың перзенттік парызы. Сіздермен бірге барша азаматтарымыз Әділетті, Қуатты, Қауіпсіз және Таза Қазақстанды құрып жатыр. Осы тарихи жұмысымыз табысты болсын! Рухымыз мықты, мемлекеттілігіміз мәңгі болсын! Көк Туымыз биікте желбіресін!

Қадірлі Отандастар! Ұлы Жеңістің 80 жылдығы құтты болсын!

akorda.kz

«Ер есімі – ел есінде!»

атты 9-мамыр Ұлы Жеңістің 80 жылдығына арналған шаралар

09:00-10:00 – Облыс әкімінің ҰОС-на қатысқан ардагерлерді құттықтауы;
10:00-10:20 – Орталық мәдениет және демалыс саябағындағы Даңқ Обелискісіне Мемлекеттік Туды алып шығу және гүл шоқтарын қою рәсімі;

ОРТАЛЫҚ АЛАҢ

10:20-10:30 – Мерекелік көрме;

БАС САХНА

10:30-10:35 – «Бабалар рухымен үндесу» атты мерекеге арналған театрландырылған көрініс;
10:40-10:45 – Жетісу облысы әкімі Бейбіт Өксікбайұлы Исабаевтың мерекелік құттықтауы;
10:45-10:55 – Мерекелік концерт;
10:55-11:15 – Ұлы Отан соғысы ардагерлеріне арналған дала асханасындағы түскі ас;

ТАЛДЫҚОРҒАН АТШАБАРЫ

10:00 – Ұлы Жеңістің 80 жылдығына арналған ат спортынан ұлттық ойындар, «Бәйге»;

ОРТАЛЫҚ АЛАҢ

19:00-21:00 – «Ұлы ерлікшаттығы» атты кешкілік мерекелік концерт.

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

САЯСАТ

ВЬЕТНАМ – ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЗИЯДАҒЫ МАҢЫЗДЫ СЕРІКТЕСІ

ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев «Ақорда» резиденциясында елімізге мемлекеттік сапармен келген Вьетнам Коммунистік партиясы Орталық комитетінің Бас хатшысы То Ламды ресми қарсы алды.

Қасым-Жомарт Тоқаев пен То Лам бір-біріне делегация мүшелерін таныстырды. Бұдан кейін Құрмет қарауылының бастығы рапорт беріп, Қазақстан мен Вьетнамның мемлекеттік әнұрандары шырқалды. Президент Вьетнам Коммунистік партиясы Орталық комитеті Бас хатшысының Қазақстанға алғашқы сапарына екі ел арасындағы мызғымас достықтың айғағы деп баға берді.

– Вьетнам – Қазақстанның Азиядағы маңызды серіктесі. Біздің өсіп-өркендеу жолындағы мүддеміз – ортақ. Мен екі жыл бұрын Вьетнамға ресми сапармен бардым. Сонда екіжақты ықпалдастықтың жаңа бағыттарын дамытуға уағдаластық. Келесі айда екі ел арасындағы дипломатиялық қатынастың орнағанына 33 жыл толады. Алдағы уақытта да қос халықтың достығы нығая бермек. Мен бұған кәміл сенемін. Біз ортақ мақсат-міндеттерге жету үшін күш жұмылдыруға әрдайым дайынбыз, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев. Өз кезегінде То Лам қазақ жерінде көрсетілген сый-құрмет үшін алғыс айтып, бүгінгі келіссөздердің нәтижесі Қазақстан мен Вьетнам арасындағы қарым-қатынастың көкжиегін кеңейте түсетініне сенім білдірді.

ТО ЛАМ ӘСКЕРИ ПАРАДТЫ ТАМАШАЛАДЫ

7 мамыр – Отан қорғаушы күні Астанада Ұлы Жеңістің 80 жылдығына арналған әскери шеру өтті. Елімізге мемлекеттік сапармен келген Вьетнам Коммунистік партиясы Орталық комитетінің Бас хатшысы То Лам салтанатты іс-шараға құрметті қонақ ретінде қатысты.

Мемлекет басшысы парадта сөйлеген сөзінде Ұлы Жеңіс – тарихымыздың ажырамас бөлігі және күллі әлемге үлкен сабақ болғанын атап өтті.

– Біз елдік үшін күрескен батыр бабаларды ұлықтаймыз. Отан қорғау жолында опат болған боздақтарға тағзым етеміз. Бейбіт күнді қырағы күзетіп тұрған сарбаздарға құрмет көрсетеміз,– деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Парадқа Қазақстан Қарулы күштері құрамында және басқа да құрылымдарда қызмет ететін 4 мыңнан аса адам қатысты. Сондай-ақ 200-ден аса әскери қару-жарақ пен техника, 66 әскери авиация ұшағы мен тікұшағы көрсетілді.

Бас алаңға 5 мыңнан астам көрермен жиналды. Олардың ішінде соғыс және тыл ардагерлері, дипломатиялық корпус пен халықаралық ұйымдардың өкілдері, депутаттар мен қоғам қайраткерлері, еліміздің әр аймағынан келген делегаттар, әскери-патриоттық клубтардың жас сарбаздары бар.

БАТЫРЛАРДЫҢ ЕСІМІ АЛТЫН ӘРІППЕН ТАРИХҚА ЕНДІ

Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаев «Ұлы Жеңіс туралы ұмытпау – ең алдымен, ержүрек батырларымызды жадымызда сақтау, олардың жанқиярлық еңбегі мен ерлігін, парызға адал және антқа берік болғанын ұмытпау», – деген болатын.

Жетісу облысы әкімі Бейбіт Исабаев мереке қарсаңында тыл ардагерлері және құқық қорғау, әскери органдардың қызметкерлерімен Салтанат сарайында жүздесті. Биыл Отан қорғаушылар күні мен Ұлы Жеңістің 80 жылдығы қатар тойлануда.

Осы екі маңызды мерекенің қатар атап өтілуінің өзіндік мәні бар. Бұл ұрпақтар сабақтастығының үзілмей, даңқты жауынгерлік дәстүрдің жалғасып келе жатқанын айғақтайды. Айтар болсақ, Жетісу өңірінен майданға 120 мыңнан астам жауынгер аттанған. Олардың әрқайсысы Отан қорғауда қайсарлық пен батырлықтың үлгісін көрсетті. 38 жауынгерге Кеңес Одағының Батыры атағы берілді. Сол сияқты аты аңызға айналған 28 панфиловшы батырлардың тең жартысы Жетісу аймағынан болғаны – зор мақтаныш. Бүгінде Талдықорған қаласында тұратын 2 соғыс ардагері Ысқақ Құсайынов пен Төлеубай Шектібаев мейрамды қарсы алуда.

Жиын барысында облыс әкімі Бейбіт Исабаев жылы лебізін білдірді.

– Құрметті ардагерлер және әскери және құқық қорғау органдарының қызметкерлері! Баршаңызды Жеңістің 80 жылдығымен және Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын! Сұрапыл соғыс жылдары тылда күн-түн демей еңбек етіп, майдан даласын қажеттілікпен қамтамасыз еткен біздің тыл еңбеккерлерінің Ұлы Жеңіске қосқан үлесі ұшан-теңіз. Майдан үшін атылған әр он оқтың тоғызы Қазақстан зауыттарында жасалған. Соның ішінде Текелі қорғасын-мырыш комбинатының үлесі ерекше. Мәселен, әр жетінші оқ осы кәсіпорын шығарған қорғасыннан құйылған. Жалпы бүгінде облыста 1598 тыл еңбеккері бар. Оларға әрдайым қамқорлық танытып, қолдау көрсетіп келеміз. Биыл да дәстүр бойынша ардагерлерге материалдық көмек берілді. Сонымен қатар медициналық көмек те жүйелі түрде көрсетілуде. Мысалы, сәуірден бастап 9 мамырға дейін өңірде Денсаулық айлығы өтуде.

Ел ішіндегі заң мен тәртіпті нығайту, әлеуметтік әділеттілікті орнату бағытында нақты қадамдар жасалуда. Яғни құқық қорғау органдарының қызметіне артылар жауапкершілік жүгі зор. Бүгінгі кездесуде сол жауапты міндетті ата-әжелеріміздің патриоттық дәстүріне сай абыроймен атқарып жүрген азаматтарға ризашылығымызды білдіремін.

*Мерейлі мерекелермен баршаңызды құттықтап, сіздерге зор денсаулық, толайым табыс, отбасыларыңызға қуаныш пен бақыт тілеймін. Отанымыз Қазақстан гүлденіп, көркейе берсін! -*деді облыс басшысы.

Тыл ардагерлері Рысбек Қуатұлы мен Зәуреш Бейіспекова және Жетісу облысы ардагерлер ұйымының төрағасы Ермек Келемсейіт сөз алып, ардагерлер мен құқық саласы қызметкерлерін құрметтеп жатқан облыс басшысына өз ризашылықтарын білдірді.

Облыс әкімі Бейбіт Исабаев Жеңістің 80 жылдығына орай тыл ардагерлеріне мерейтойлық медаль табыстады. Ал Отан қорғаушылар күніне байланысты құқық қорғау және әскери салада табысты қызмет атқарып жүрген бір топ қызметкерлер Құрмет грамотасымен және Алғыс хатпен марапатталды.

«ҰРПАҚҚА ҰРАН БОЛҒАН ҰЛЫ ЖЕҢІС»

КІТАБЫНЫҢ ТҰСАУЫ КЕСІЛДІ

Майдангерлердің әрқайсының есімі еліміздің батырлық шежіресінде алтын әріппен жазылып қалды. Осы орайда Ұлы Отан соғысына Жетісу өңірінен аттанып, ерлік көрсеткен қаһарман жерлестеріміз жайындағы «Ұрпаққа ұран болған Ұлы Жеңіс» атты кітаптың тұсаукесер рәсімі өткізілді.

Атап өтсек, облыстық мемлекеттік архив құрастырған жинақ 5 бөлімнен тұрады. Бірінші бөлімде Жетісудан шыққан Кеңес Одағының батырлары мен «Даңқ» ордені иегерлерінің өмірі мен ерлігі туралы мәліметтер берілген. Екінші бөлімде облыстың аудан-қалаларынан жинақталған 939 ардагердің тізімі мен суреттері басылса, үшінші бөлім тылдағы өнеркәсіп, мекемелер мен ауыл шаруашылығы еңбеккерлерінің жеңіске жету жолындағы ерен еңбегі мен ауыр өмірі жайлы сыр шертеді. Төртінші бөлімге архивте мемлекеттік сақтауда тұрған жеке тектік қор құжаттарынан қолжазбалар, сақталған жауынгерлік хаттар, естелік жазбалар т.б. құжаттар енгізілді. Сонымен қатар Орталық мемлекеттік архивте, Орталық мемлекеттік ғылыми техникалық құжаттама архивінде сақталған Жетісу өңірінен аттанған жауынгерлер туралы құнды құжаттар да жинақтан тыс қалған жоқ. Бесінші бөлім архивтік фотоқұжаттар топтамасынан тұрады. Бұл кітап 1 мың данамен жарық көрді, алдағы уақытта өңірдің барлық кітапханалары мен архивтеріне таратылады деп жоспарланып отыр.

Данагүл МӘКЕН

Суретті түсірген: Жеңіс ЫСҚАБАЙ

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

ДЕНЬ ЗАЩИТНИКА ОТЕЧЕСТВА

РОДИНА – СВЯЩЕННОЕ ПОНЯТИЕ

В честь Дня защитника Отечества на центральной площади города Талдыкорган прошло торжественное мероприятие, в ходе которого был организован просмотр онлайн-трансляции главного военного парада в честь 80-летия Победы с участием Главы государства, прошедшем в Астане, и состоялись проводы на службу в армию 30 новобранцев.

В мероприятии приняли участие аким области Жетісу Бейбит Исабаев, труженики тыла, ветераны Вооруженных Сил РК, члены областного, городского советов ветеранов, ветераны Афганской войны, Чернобыля, Семипалатинского полигона, учащиеся кадетских классов и многие другие.

Выступая с поздравительной речью, глава региона отметил:

– От всей души поздравляю всех с Днем защитника Отечества! В этом году отмечается 80-летие Победы в Великой Отечественной войне. Мы преклоняемся перед непоколебимым духом старшего поколения. Имена и подвиги всех фронтовиков навсегда останутся в памяти народа. Родина – священное понятие. Защищать ее, обеспечивать спокойствие и безопасность – главная задача нашей армии и других силовых структур. Поздравляю всех тех, кто начинает и несет службу в рядах Вооруженных Сил, и выражаю искреннюю благодарность нашим уважаемым ветеранам, - сказал Бейбит Исабаев, пожелав успехов в службе новобранцам.

В торжественной обстановке молодые солдаты были отправлены на службу в армию. Мероприятие продолжилось выступлением военных и праздничным концертом. Затем над площадью пролетели самолеты подразделения военных летчиков №21751 Талдыкорганского военного гарнизона «Жетісу барысы», которые в тот же день приняли участие в параде в Астане.

Среди свидетелей праздничных мероприятий и житель Талдыкоргана Айтбек Аубакиров.

– Я ветеран Семипалатинского испытательного полигона. Пришел посмотреть на праздничное мероприятие с несколькими товарищами, с которыми вместе служил. Совместный просмотр онлайн-трансляции военного праздничного парада, прошедшего в Астане, очень впечатлил, много патриотичных, ярких моментов. Мы также стали свидетелями военной подготовки местных силовых структур. Пусть наше подрастающее поколение всегда живет мирной жизнью, не видя тех трудностей, с которыми мы сталкивались. Я думаю, что этот праздник во многом способствует формированию силы духа молодежи, укрепляя ответственность и чувство гражданского долга в каждом, - поделился он.

Праздничный концерт в честь Дня защитника Отечества продолжился вечером.

Соб.инф.
Фото: Жеңіс ЫСҚАБАЙ

ҒАСЫР ТОЙЫНАН АСҚАН МАЙДАНГЕРЛЕР

«Бәрі де майдан үшін, бәрі де Жеңіс үшін» деген ұранда аналардың құрғамаған көз жасы, әкесіз өскен баланың мұңы жатты.

Кеңес кезіндегі Отан үшін болған майданда әрбір төртінші адам көз жұмды. Бұл қилы да қиын заманда, КСРО халықтары бірігіп, жанқиярлық көзсіз ерлік пен татулықтың арқасында жауға тойтарыс бере алды. Қазіргі ұрпақ ашық аспан мен бейбітшілік сыйлаған сол батырларға ризашылық білдіруіміз керек. Ерлік ешуақытта ұмытылмауы тиіс.

Талдықорғандық Төлеубай Шектібаев 1925 жылы дүниеге келген. Семей өңірінің Жарма ауданындағы 7-сыныптық оқуды аяқтаған тұста сұм соғыс басталған. Соның кесірінен білімін жалғастыра алмады.

Еңбекке ерте араласып, майдан үшін күн демей, түн демей ауыл шаруашылығы жұмысын атқарды. Ал жасы 18-ге толғанда әскери комиссариатқа барып, әскер қатарына алынды. 1943-1944 жылдары дайындықтан өтіп, Қиыр Шығыс шекарасында, Амур маңайында шайқасқа кірісті. Белорус майданының құрамында болып, Венгрияның Балатон көліне дейін неміс басқыншыларынан тазартуға қатысты.

1945 жылы Қиыр Шығыс майданына ауыстырылып, 83-ші атқыштар дивизиясы құрамында Жапон әскерлеріне соққы береді. Содан Харбин қаласын азат етіп, ерлік пен батылдық танытады.

Жеңіс туын желбіретіп елге оралады. Қол қусырып қарап отырсын ба, қайтадан шаруашылықты көтеру жұмысына кірісіп кетеді. Семейдегі ауыл шаруашылық техникумында білім алады. Еңбек ете жүріп сырттай Алматы зооветеринарлық институтында оқиды. Мал шаруашылығының өркендеуіне үлес қосады. Ауылда экономист, партком хатшысы, кеңшар директоры, кеңес төрағасы қызметтерін абыройлы атқарады.

Ал, құрметті еңбек демалысына шыққаннан кейін, 2006 жылдары Талдықорған қаласына қоныс аударады. Қазіргі таңда атаның 7 баласынан 12 немере, 11 шөбересі қамқорлығына алған атамыз ғасырдан асты. Оның өңірінде 1-дәрежелі «Отан соғысы» ордені мен «Ерлігі үшін», «Ерен еңбегі үшін» және де басқа мерейтойлық төсбелгілері жарқырайды. «Немере, шөберелер аман болсын. Аспандары ашық, өмірлері жарқын болсын»,- дейді майдангер.

Соғыс қиындығын көріп, төрт жылға созылған зұлматты бастан өткерген ардагерлердің ерен еңбегі мен ерлігі ұмытылмайды. Қазіргі таңда облысымызда 2 майдангер осы Жеңіс күніне жетіп отыр.

Ұлы Отан соғысының ардагері Ысқақ Құсайынов атамыздың жасы биыл 101-ге жетті.

Соғыс ардагері Ысқақ Әбілпейісұлы 1924 жылы 14 қаңтарда кезіндегі Алматы облысы Алакөл ауданында дүниеге келген. Әкесі Әбілпейіз ауыр дерт сүзектен қайтыс болады. 16 баладан жалғыз тұяқ Ысқақ аман қалады. Ата-анадан айырылған ол туыстардың қолында тәрбиеленеді. 10 жасында мектепке барған бала алғырлығымен көзге түседі. Есепке жүйрік ол 7-ші сыныпты оқи жүріп, ауылдық кеңестің есеп-қисабын жүргізеді. Мектепті тәмамдап, кітапханашы болып, ауылдастарына қызмет жасады. 1942 жылы кәмелеттік жасқа толып, сұранып соғысқа аттанады. Украина майданында болып, одан кейін Шығыс аймаққа жібереді.

Амур әскери флотының «Зенит» дивизиясында жүріп, жас қазақ баласы қайсарлығымен, мергендігімен көзге түсіп, жау самолетін атып түсірген. Сол кездегі газетте жарық көрген мақаланың кейінгі болған. 1943 жылы «Әскери теңіз флотының үздігі» атағын алады. 44-жылдары кескілескен ұрыста ауыр жарақат алады. Кейін 1947 жылдары соғыстан оралып, Бақыш Өзбекқызымен отау құрады. Туған жерге оралған Ысқақ Әбілпейісұлы педучилищеде білім алып, ұстаздық қызметке кіріседі. 1952-55 жылдары Бөрлітөбе ауданында мектеп директоры кезінде батыр атаның соғыс жылдарындағы ерліктері мен теңіз флотындағы мергендік өнері жас теңізшілерге үлгі ретінде көрсетіліп, баспа беттерінде мақалалар жарияланғандығы тағы бар. Бұл туралы Каспий әскери теңіз флотынан да хабар келеді. Ал, бейбіт уақытта елі үшін аянбай тер төкті. Білімділігімен, іскерлігімен танылған Ысқақ Құсайынов «Халық ағарту ісінің озық қызметкері» атағын және де «Алтын» медальмен марапатталады. Жұбайы Бақыш апа екеуі шағын жинақталған мектептерде кездесетін қиындықтарды шешу жолдарын іздестіреді. Мұндай мектептер үшін дидактикалық-көрнекі құралдарын қолдан жасап пайдаланудың үздік әдісін өз тәжірибелерінде көрсетеді. Бұл туралы еңбектері жарық көреді. 70-жылдары ерлі-зайыпты ұстаздардың көрнекі құралдары Мәскеудегі Бүкілодақтық халық шаруашылығы жетістіктері көрмесіне қойылып, Алтын медальды иеленген еді.

Ұлы Отан соғысының II-дәрежелі ордені, 1986 жылы алған Еңбек Ері медалі, «Тынық мұхиты флоты ардагері», Кеңес Одағының маршалы Жуков медалі, «Ерен еңбегі үшін» төсбелгілері майдангер кеудесінде жарқырайды. Жалпы майдангер Ысқақ Құсайынов туралы деректер Хабаров қаласындағы мұражайда сақтаулы. Ысқақ атамыздың ғұмыры тұтас бір тарихты қамтиды. Бүгінде жасы 101-ге келген атамыздың Гүлсімжан мен Күлпаш атты қыздарынан тараған ұрпақтары бар.

– Әкем мен анамның өмірі тарих пен өнеге. Әкеміз өте еңбекқор болды. 12 жасынан өз анасына көмектесіп, егін орды, қырманның ауыр жұмысын жасады. Анамыз Бақыштың дүниеден қайтқанына он жылдан асты. Мен өзім ҚазПИ-ды бітіргем, тарихшымын. Жолдасым Аманғазы Мырзаханов та мұғалім, 40 жыл екеуіміз ұстаздық жолда еңбек еттік. Алакөл ауданында 15 жыл мектеп басқардым, 15 жыл оқу ісі жөніндегі орынбасар, мұғалім болдым. Оқу ісінің үздігімін. Бұрынғы Үйгентас ауданында хал актілерін тіркеу бөлімін басқардым.

Зейнеткер мұғалімдер бүгінде бала-шағаның ортасындамыз. Бес баладан немере-шөбере көріп отырмыз. Атаның шөпшектері саналады ғой. Шүкір балалардың бәрі де жоғары білімді. Ата жолын қуып әскери академия бітірген ұлымыз әскери қызметте. Басқалары мұғалім, мемлекеттік қызметкер. Екінші баламыз саналатын Ардақ деген қызымызды атамыздың бауырына бергенбіз. Ата сол Ардақтың қолында. Ол да жоғары білімді. 20 жылдай ұстаздық етіп, «Алтынсарин» төсбелгісінің иегері атанды. Немере-шөберелеріміз өсіп келеді. Немереміз офицер. Құдайға тәубә, деймін ел қатарлы жүріп жатырмыз. Еліміз тыныш, аспанымыз ашық болсын,- дейді ардагердің қызы Гүлсімжан Ысқаққызы.

Атамыздан ұзақ жасау сырын сұрағанымызда, еңбектен қорықпау керектігін айтты. Зейнеткерлік жасына жеткен кезде де бау-бақша егіп, бағбан болған. 95 жасқа дейін еңбектен қалмаған. Дене шынықтыру жаттығуларын жасауды да ұмытпайды. Қимыл-қозғалыс ұзақ жасаудың кепілі, – дейді ардагер.

Енді, міне, Жеңіс күні жақындаған сайын Ысқақ атаны құттықтап келушілер қатары көп. Соғыс және еңбек ардагері Ысқақ Құсайыновтың ерен ерлігі мен адал еңбегі өскелең ұрпақ үшін өшпес өнеге болары хақ.

Данагүл МӘКЕН

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

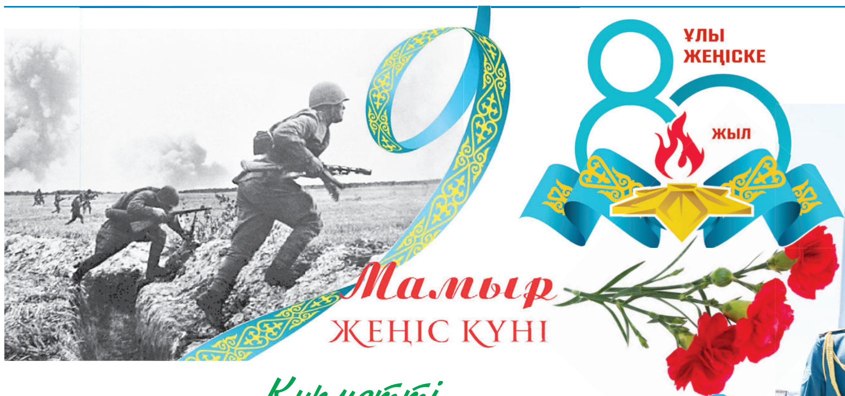

Құрметті Талдықорған қаласының тұрғындары және қала қонақтары!

Сіздерді Ұлы Отан соғысындағы Жеңістің 80 жылдығымен шын жүректен құттықтаймын.

Бұл күн адамзат тарихына өшпес сыз қалдырған, майдан даласында жанқиярлықпен шайқасқан, тылда жанкешті еңбек еткен жандарға ерекше құрмет көрсетіп, соғыстан қайтпай қалған майдангерлерді еске алатын күн. Халық қаһарманы Бауыржан Момышұлы айтқандай, соғыс қасірет пен қайғыны еске түсірумен бірге, қан майдандағы шайқастар мен ерен ерліктердің де естелігі. Сұрапыл жылдардың естеліктері жадымыздан өшкен жоқ, қайта жыл өткен сайын ұрпақтан ұрпаққа, жүректен жүрекке жетіп, жаңғыра түсуде.

Құрметті ардагерлер!

Бейбіт өміріміз үшін, ашық аспанымыз үшін Сіздердің алдарыңызда тағзым етіп, басымызды иеміз!

Құрметті жерлестер!

Халқымыздың шексіз қаһармандығы мен мұқалмас қажыр-қайратының ерен үлгісі болған Жеңістің 80 жылдығы тағы да құтты болсын!

Баршаңызға зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, шаңырақтарыңызға шаттық пен бақыт тілеймін! Жеңістің туы желбіреп, еліміздің абыройы арта берсін! Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын!

Құрметті Талдықорған қаласының тұрғындары және қала қонақтары!

Сіздерді мемлекетіміздің айбынды мерекесі 7 мамыр – Отан қорғаушылар күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Бұл – батыр бабалардың даңқты жолы мен Отанға адал қызмет ету дәстүрін тоғыстыратын мейрам. Әрбір Тәуелсіз мемлекеттің ең басты мақсаты - ел тыныштығын қорғау, мемлекет тұтастығын сақтау.

Құрметті Отан қорғаушылар!

Мерейлі мереке аясында бар өмірін әскери қызметке арнап, өз қызметін мінсіз атқарып жүрген сардарларымыз бен сарбаздарымызға алғысымды білдіргім келеді. Тәуелсіздігіміз бен бейбітшілігімізді қас қақпай күзетіп, халқымызға қорған болған ұлттық әскеріміздің айбыны арта берсін!

Сіздерге еліміздің өркендеуі жолында атқарып жатқан игі қызметтеріңізге табыс, отбасыларыңызға амандық, дендеріңізге саулық, елімізге тыныштық және бейбіт ғұмыр тілеймін!

Ернат БӘЗІЛ,
Талдықорған қаласының әкімі

МЕРЕКЕЛІК КОНЦЕРТ

ЕЛ НАМЫСЫН ЕР ҚОРҒАЙДЫ, ЕР ЕРЛІГІН ЕЛ ҚОЛДАЙДЫ

Салтанатты жиын 7-мамыр Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің құрылған күніне және Ұлы Жеңістің 80 жылдығына орай аталып өтті.

Мерекелік кеште Талдықорған қаласы әкімінің орынбасары Андабеков Жеңіс Саятбекұлы мерекемен құттықтап, өңірдегі құқық қорғау органдарына, әскери құрылымдағы қызметшілерге марапаттар табыстады.

Мерекелік кеш Жетісу облысының Дәнеш Рақышев атындағы филармониясының өнерпаздары мен «Талдықорған әуендері» халықтық, фольклорлық - этнографиялық ән - би ансамблі дайындаған мерекелік концертіне ұласты.

САҒАДАТ НҰРМАҒАМБЕТОВТІҢ ЕСІМІ БЕРІЛДІ

Ұлы Жеңістің 80 жылдығына орай Талдықорған қаласындағы «Шығыс» шағын ауданындағы көшенің біріне Кеңес Одағының Батыры, Халық Қаһарманы, Армия генералы, тұңғыш Қорғаныс министрі Сағадат Нұрмағамбетовтің есімі берілді. Салтанатты жиынға облыс әкімі Бейбіт Исабаев, қала әкімі Ернат Бәзіл, тұлғаның немересі Айжан Нұрмағамбетова, әскери қызметшілер, ардагерлер мен қала тұрғындары қатысты.

Облыс әкімі Бейбіт Исабаев – *«Бүгінгі шара – Екінші дүниежүзілік соғыстың ардагерлеріне, тыл еңбеккерлеріне, бүгінгі бейбіт өмірді сыйлаған барша аға буынға халықтың көрсеткен үлкен құрметі деп білемін. Сағадат Қожахметұлы – ержүрек жауынгер ғана емес, Қазақстан Қарулы күштерінің тізгінін ұстаған мемлекет қайрат-кері. Ол тәуелсіздіктің алғашқы жылдарында Қазақстан Армиясының негізін қалауға бар күш-жігерін жұмсап, өлшеусіз үлес қосты. Осындай біртуар тұлғаның әскери мұрасын зерделеу, өнегелі өмірін ұрпаққа насихаттау – біздің ортақ парызымыз»* – деп бұл маңызды шараның бірі екенін атап өтті.

Ал, Батырдың немересі Айжан Нұрмағамбетова – *«Біздің атамыз бүкіл саналы ғұмырын әскери салаға арнады. Бұл – жас ұрпақ жалғастыруға тұратын және жалғастыруы тиіс өнегелі жол. Ол үшін «парыз», «міндет» деген сөздердің маңызы ерекше еді. Сондықтан да болар, оның жалғыз ұлы алғашқылардың бірі болып Чернобыль апатының зардабын жоюға аттанды. Қазір еліміздің барлық дерлік қаласында Сағадат Нұрмағамбетовтің есімімен аталатын көшелер бар деуге болады. Қайраткер тұлғаға құрмет көрсетіп, есімін ел есінде мәңгі қалдыру мақсатында бүгінгідей іс-шараны ұйымдастырғандарыңыз үшін Қорғаныс министрлігіне, облыс әкімдігіне, барша азаматтарға ризашылығымды білдіремін»*, -деді.

20 жасында Сағадат Нұрмағамбетовке Кеңес Одағының Батыры атағы беріліп, «Алтын жұлдыз» табыс етілді. Ол ержүрек жауынгер ғана емес, шығармашылық адамы да болған. Оның қаламынан туындаған «Лицом к огню», «Мой передний край», «От огненных лет до суверенной армии», «А в памяти нет тишины» атты естелік кітаптары бар. Бүгінде оның есімі еліміздің қалаларының көшелеріне және әскери оқу орындарына берілген, батырдың құрметіне ескерткіштер, мемориалдық тақталар орнатылып, мұражайлар ашылған.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

Биыл облыста Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектеріне, сондай-ақ оларға теңестірілгендерге біржолғы материалдық көмек көрсетуге – жалпы саны 3 215 адамға 393,8 млн.теңге бөлінді.

ҰОС мүгедектеріне және оларға теңестірілген мүгедектігі бар ардагерлерге оңалтудың жеке бағдарламасы негізінде және қажеттілігіне қарай техникалық оңалту құралдары беріледі.

7 МАМЫР- ОТАН ҚОРҒАУШЫЛАР КҮНІ

АРДАГЕРЛЕРГЕ АЛҒЫС

Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаев облыстық ардагерлер ұйымдарының өкілдерімен кездесіп, жиналған көпшілікті Отан қорғаушылар күнімен құттықтады.

Жиында өңір басшысы аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы қысқаша баяндап, облыстың дамуына қосқан үлестері үшін ардагерлерге ризашылығын білдірді.

– *Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаев «Ең бастысы, мемлекет пен қоғамның ерекше қорғауында болатын құрметті ардагерлерімізге айрықша көңіл бөлеміз», - деген болатын. Соған сәйкес біз жыл сайын ардагерлерге қолдау шараларын тұрақты көрсетіп келеміз. Өңірдің қоғамдық өміріне үлес қоса отырып, сіздер өскелең ұрпақты патриоттық рухта тәрбиелеуге қолдау көрсетіп келесіздер. Осы орайда облыста іске асырылып жатқан «Әдеп-құқықтық жұмыс жөніндегі ментор» жобасына белсене қатысқандарыңыз үшін алғыс айтамын. Сіздер сияқты азаматтардың жүргізген дәрістеріне 6 мыңдай оқушы тартылды. Жеңістің 80 жылдығына және Отан қорғаушылар күніне арналған іс-шараларда да белсенділік танытасыздар деп сенемін,* - деген Б. Исабаев мұнан соң марапаттау рәсімін атқарды. Бұл ретте 13 ардагерге облыс әкімінің Алғыс хаты тапсырылды.

Атап өтсек, кездесуге өңірдегі бірқатар ардагерлер ұйымдарының мүшелері, соның ішінде Ауған соғысына қатысушылар, Чернобыль апатының зардабын жоюға қатысқандар, Семей полигонынан зардап шеккендер, Желтоқсан оқиғасына, Тәжік-Ауған, Таулы Қарабақтағы әскери іс-қимылдарға қатысушылар, облыстық ардагерлер кеңесінің мүшелері келді.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі

МАРАПАТ

ҰРПАҚ ҮШІН ЖАСАЛҒАН ЕҢБЕК

Жеңістің 80 жылдығына орай Талдықорғанда тыл ардагерлеріне құрмет көрсетілді.

Сұрапыл жылдары тылда жан аямай еңбек еткен 40 ардагерге қала басшысы Ернат Бәзіл Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың Жарлығымен «Ұлы Отан соғысындағы Жеңіске 80 жыл» мерекелік медальды табыстады.

Қала әкімі Ернат Бәзіл:

– Ұлы Отан соғысында от пен оққа кеудесін тосқан аталарымыз ерлігінің арқасында бүгінгі ұрпақтары осындай бейбіт күнге жетіп отыр. Тылдағы еңбек те ауыр болды, жанкешті еңбегімен ер азаматтарды жоқтатпай, шаруашылықтарды жүргізген аналарымыздың да еңбегі орасан зор. Сіздердің ерліктеріңіз мәңгілік елдің рухани негізі, өскелең ұрпаққа өнеге. Ұлы Отан соғысы ардагерлері мен тыл ардагерлерінің бүгінгі ұрпақ үшін жасаған ерлігі мен еңбегіне мың тағзым. Елі үшін еңіреген

ерлердің есімі жүрегімізде мәңгі сақталады, - деді.

Қала әкімінің баспасөз қызметі

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

ТЫЛ ЕҢБЕККЕРЛЕРІНІҢ ТАБАНДЫ ЕҢБЕГІНЕ ҚҰРМЕТ

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл шаһарымызда тұратын тыл еңбеккерлерін аралап, Жеңіс күнімен құттықтап, Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың Жарлығы бойынша «Ұлы Отан соғысындағы Жеңіске 80 жыл» мерекелік медалін табыстады. Қазіргі уақытта қала бойынша Отан соғысының 2 ардагері, 543 тыл еңбеккері және 24 соғыс жесірі тұрады. Олардың барлығына мемлекет тарапынан бір реттік арнайы жәрдемақы берілді.

Бұл күні қала әкімі облыс орталығында тұратын Базикен Оразова, Мапиш Шакенова, Күлжауһар Райымбекова, Елизавета Полешко және Валентина Чукреева сынды тыл ардагерлерімен жүздесті.

ПАТРИОТТЫҚ ӨНЕР БАЙҚАУЫ

Талдықорған қаласындағы жалпы білім беретін 27 мектептің арасында Жеңістің мерейтойына арналып, «Ұрпаққа ұран болған – ұлы Жеңіс» атты патриоттық өнер байқауы ұйымдастырылған болатын. Аталмыш байқау 14-23 сәуір аралығында өтіп, оған қаламыздың 27 мектебінің 5-10 сынып оқушылары қатысты.

Шараның қорытындысы І.Жансүгіров атындағы мәдениет сарайында қала әкімі Ернат Бәзілдің қатысуымен өтті. Патриоттық өнер байқауының жеңімпаздарын марапаттау рәсімінен бұрын қала басшысы әр білім ошағының әзірлеген тақырыптық көрмені аралап шықты.

Айтар болсақ, байқаудың мақсаты - Отан үшін жанын қиған батырларымыздың ерлігін ұрпақ жадында жаңғырту, ел тарихы мен ұлттық сананы есте сақтау, жастардың бойында патриотизм мен тарихқа деген құрмет. Байқау аясында оқушылар Жеңіс күніне арналған театрлық қойылым көрсетсе, өнерпаздар жанды дауыста ән салып, мың бұрала биледі. Сондай-ақ, балалар шығармашылығына да мән берілді. Олар ақындардың шығармаларынан және өздері шығарған өлеңді жатқа мәнерлеп оқыды.

Мерекелік шараға арнайы қатысқан қала әкімі Ернат Бәзіл жиналғандарды Отан қорғаушылар күнімен және Жеңістің 80 жылдығымен құттықтап, жеңімпаздарды марапаттады.

Қала әкімінің жүлдесі үшін өткен байқау 7 номинацияны қамтып, қатысушылар арнайы және бағалы сыйлықтармен марапатталды.

Байқау қорытындысында, І-орын жүлдесін Ш. Уәлиханов атындағы №10 орта мектеп гимназиясы қанжығасына байласа, ІІ-орын иегері С.Мұратбеков атындағы №9 орта мектебі, ІІІ-орынды Қасым Құлжабаев атындағы №28 ІТ мектеп- лицейі иеленді.

Бас жүлде, 300 мың теңгенің сертификаты М.Жұмабаев атындағы №19 орта мектеп-гимназиясына бұйырды. Сондай-ақ, қайсарлық рухты ту еткен бірқатар мектептерге ынталандыру сыйлығы табысталды. Сонымен қатар «Үздік жеке орындаушы», «Үздік өнерпаз» тағы басқа да аталымдарда жеңімпаздар анықталды.

Замзина Қарлығаш Келісқызы, Мағжан Жұмабаев атындағы №19 орта мектеп-гимназиясының директоры:

– Жеңіс күні – бейбітшіліктің және қайырымдылықтың мәңгі жасампаздық, абырой мен даңқымыздың мерекесі. Отанға деген сүйіспеншілік соғыста Жеңіске жеткізгендігі сөзсіз. Осыны жас ұрпаққа бойына сіңіру қажет. Біздің азаматтық парызымыз – бұл күнді мәңгілік есте сақтау, Отанды сүю, елдің, жердің адал перзенттерін тәрбиелеу. Қала әкімінің жүлдесіне орай өткен шараға 274 оқушы қатысты. Мектептің әрбір қабатына қойылған көрмені әскери киім мен пилотканы киіп алып өзім таныстырдым. Әр оқушы өз өнерлері мен қабілеттерін барынша көрсетті. Ортақ жұмыстың, ауызбірліктің арқасында бас жүлдені иелендік.

Данагүл МӘКЕН

ТӘРБИЕ-ТЕКТІЛІГІ ҰРПАҚҚА ҮЛГІ

Талдықорған қаласында ардагерлер кеңесі құрылғалы бері дәстүріміз дәріптеліп, салтымыз жаңғырып, өшкеніміз қайта жанғандай. Жас буынның бойына адамгершілік қасиеттерді дарытуда абыз ақсақалдар мен ақ жаулықты аналарымыздың берері мол-ақ.

«Өлі разы болмай, тірі байымайды» дегендей, қалалық ардагерлер кеңесінің бастамасымен облысымызға еңбегі сіңген азаматтардың есімін мәңгілік есте қалдыру мақсатында естелік тақта қою рәсімі жыл сайын жалғасын тауып келеді. Ұлы Жеңістің 80 жылдығы қарсаңында Сталинград қаласын қалпына келтіруге үлес қосқан жетісулық 88 қыздың бірі – Нұрғайша Алдекеноваға шаһарымыздың Желтоқсан көшесіндегі №17 үйге ескерткіш тақта орнатылды. Ол кісі өмірінің соңғы жылдарын осы үйде тұрып, бала-шағасының арасында өткізген болатын. Талдықорған қалалық ардагерлер кеңесінің бастамасымен,қала әкімінің қолдауымен қазақ елінің өркендеуіне үлес қосқан Жетісу өңірінің азаматтарына арнап «Естелік тақта» орнату шарасы одан әрі жалғаса бермек.

Ақшабай КЕРІМБЕКОВ, Талдықорған қалалық ардагерлер кеңесінің төрағасы:

– Ата-әженің тәрбие мектебінен өткен бала қоғамның мүддесін өз мүддесінен жоғары қоя білетін, отаншыл болып қалыптасатыны хақ. Сондықтан да, қалалық ардагерлер кеңесі мүшелері «Ата-баба дәстүрі ұрпаққа аманат», «Даналық мектебі» сынды іс-шаралармен қатар еліміздің өркендеуіне атсалысқан азаматтардың есімін дәріптеу мақсатында мекенжайларына «Естелік тақта» орнатуды жалғастыруда. Міне, бүгін, Ұлы Жеңістің 80 жылдық мерекесі қарсаңында Нұрғайша апамызға салтанатты жағдайда естелік тақта орнатылып жатыр. Қаршадай қыздың Сталинград қаласын қалпына келтіруге қатысуы, соғыс аяқталған соң еліне келіп, Тасболаттай ағамызбен жарасып, 10 баланы тәрбиелеп өсіруі, еліне адал қызмет етуі-батырлық іс дер едім. Анамыздың жатқан жері жайлы болып, артында қалған ұрпағы аман-есен, өсіп, өне берсін.

Ермек КЕЛЕМСЕЙІТ, Алматы облыстық ардагерлер ұйымының төрағасы:

– Бүгін бәріміз үлкен қуанышты жағдайда тұрмыз. 1943 жылы соғыстан кейін тас-талқаны шыққан Сталинград қаласын қайта қалпына келтіруге аттанған қазақстандықтардың арасында сонау Қорам балалар үйінен барған 88 қыздың бірі болып үлес қосқан Нұрғайша апамызға «Естелік тақта» орнатылып жатыр. Бойжеткен қыздардың ерлігі бүгінгі ұрпаққа үлгі болуы керек.Осындай апаларымыз бен аталарымыздың салған сара

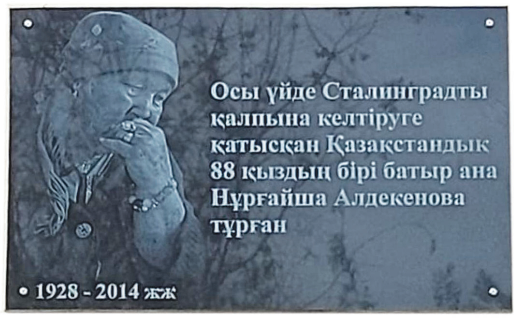

жолынан жаңылмай, егеменді еліміздің туын биік ұстар азаматтар көп болсын.

Марат ӘЙНЕКОВ, Ауған соғысының ардагері:

– Мен, Нұрғайша апа мен Тасболат ағаның жерлесімін. Әке-шешелеріміз өте жақын араласты. Бірін бірі көрмесе сағынып тұратын. Әлі есімде, соғыстан екі аяқсыз оралған Тасболат ағамызды апамыз жаз маусымында арқалап алып шабындыққа шөп шабу үшін, ыңғайлы жерге әкеліп шалғыны қолына беріп отырғызып кететін. Кеш қарайғанша ол кісі айналаның шөбін шауып, маялап тастайтын. Сол жинаған шөбі қыстай малына азық болатын. Жастайынан қандай қиыншылық көрсе де мойымай, дүниеге 10 бала әкеліп, тәрбиелеу үлкен ерлік дер едім. Нұрғайша апамыздың жасы 80-нен асқан кездің өзінде көзәйнексіз кітап оқып отырғанын көріп таңқалған едім. Ол кісі туралы айтар әңгіме көп. Міне осындай тарихи тұлғаларды есте қалдыру мақсатында үлкен еңбек атқарып жатқан облыстық, қалалық ардагерлер кеңесіне, қала әкіміне айтар алғысымыз шексіз. Есімі ел есінде мәңгі қалды. Бұл – талдықорғандықтарға үлгі. Апамыздың артында қалған ұрпақтары аман болсын.

Әлсейіт АЛДЕКЕНОВ, баласы:

– Біздің анамыздың еңбегін бағалап, Ұлы Жеңістің 80 жылдығына орай, өзі тұрған үйіне естелік тақта қойылып жатыр. Қала басшыларына, ардагерлер кеңесіне көп рақмет. Еңбектеріңіз жемісті болсын. Бұл – өскелең ұрпаққа үлгі. Анамыз соғыстан кейін әкемізбен бас қосып, 10 баланы дүниеге әкеліп, бәрімізді ешкімнен кем қылмай өсіріп,оқытып, шаңырақ көтеруімізге көмектесті. Анамыздың жатқан жері жайлы, топырағы торқа болсын.

Дариға АЛДЕКЕНОВА, қызы:

– Анамыздың ерлігі мен еңбегі еленіп, осындай салтанатты шара өтіп жатқанын көру біз үшін үлкен бақыт. Қуанышымызға ортақтасып жатқан барша қауымға көп алғыс айтамын. Әке-шешеміз мейірімді, ұлағатты, еліне өте сыйлы, құрметті, өнерлі, білімді болған. Ұлын ұяға, қызын қияға қондырып, мәңгілік мекеніне аттанды. Ол кісілердің жатқан жері жайлы болсын.

Ұрпақтары жиын барысында құран бағыштап, ата-аналары туралы жүрекжарды лебіздерін білдіріп, соғыс кезінде майдангерлерге рух берген әннен шашу шашты. Әулеттің үлкені Есенбала әпкеміз отбасындағы әке мен ана бекітіп кеткен барды бағалау, жоққа мойымау, кішіге қамқор болу, кісілік пен кішілікті, дос пен жарды аялау, ұрпаққа жақсы тәрбие беру ісін жалғастырып келеді. Текті ұрпақтың бойындағы ізгілік қасиеттерге өзінен кейінгі буынды тәрбиелеу арқылы әке мен шеше даңқын асқақтата түскендей.

Гүлжанат НҰРШАНОВА

ЕРЛІК ЖӘНЕ ДАҢҚ

Жеңіс күні - бейбітшіліктің, тыныштықтың баға жетпес қадірін ұғындыратын айтулы мереке. Бұл – бүгінгі ұрпақтың ата-бабаларымыздың қайсарлығын, ерлігі мен елжандылығын ұлықтайтын қастерлі күн. Осынау күні ашық аспан сыйлаған майдангерлерді еске алып, оларға құрмет көрсетіп, ерліктеріне тағзым ету баршаға ортақ парыз.

Мұхамеджан Тынышбайұлы атындағы тарихи-өлкетану музейінде Отан қорғаушылар күні мен Жеңістің 80 жылдығына орай «Ерлікке тағзым» шарасы өтті. Жиынға зиялы қауым өкілдері, соғыс ардагерлерінің ұрпақтары, мәдениет қызметкерлері мен студенттер қатысты. Жиналған қауым «Біздің халқымыз үшін ерлік – ұлттың рухын биіктететін, ұрпаққа үлгі болатын қасиетті ұғым. Ерлік – Отан үшін от кешкен батырлардың, ел тыныштығы жолында жанын қиған қаһармандардың еселі еңбегі. Бүгінде бейбіт күн кешіп отырғанымыз – сол ерлердің арқасы. Мұндай шаралар – тарихты ұмытпай, дәріптеу үшін аса маңызды. Біз батырларымызды құрметтеп, олардың ерлік жолын ұлықтау арқылы болашаққа рухани азық аламыз» – деді. Шара барысында мұражайда соғыс ардагерлеріне арналған жаңадан құрылған «Ерлік және Даңқ» залының салттанатты ашылуы болды.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

ГВОЗДИ БЫ ДЕЛАТЬ ИЗ ЭТИХ ЛЮДЕЙ...

«Все в мире покроется пылью забвенья, лишь двое не знают ни смерти, ни тленья: лишь дело героя да речь мудреца проходят столетья, не зная конца» - утверждал персидский поэт Абулькасим Фирдоуси.

Живет среди нас Человек удивительной судьбы, тихая интеллигентная женщина с добрыми глазами и светлой душой - Культай Смагулова. Она – прямой потомок героя Великой Отечественной войны Маутхана Калиаскарова, 1924 года рождения, победно дошедшего до Кенигсберга (прим.: ныне Калининград – город в РФ). Гвардии старший сержант, член ВКП (б), кавалер «Ордена Славы» 3-й степени, «Ордена Красной Звезды» и боевых медалей «За отвагу» и «За боевые заслуги».

- Я родилась в Семипалатинской области, в селе Аксуат в 1938 году, - не спеша начала свое повествование Культай тате. – Так вышло, что маминой сестре Бог не дал детей, потому меня отдали ей. Тетя вскоре умерла и ее супруг (я называла его дед) не захотел отдать племянницу родственникам на воспитание, справедливо предположив, что я буду там прислугой, оформил меня в детский дом в 1945 году, разумно всем пояснив, что советское государство позаботится: накормит-оденет-воспитает-вырастит-обучит-трудоустроит, как, впрочем, и вышло. Время было послевоенное, всем было очень трудно. Помню: усадят нас всех – детишек малых – на пол, постелят посредине скатерть, насыпят пшеницу, и мы, как птенчики, ели эти хлебные зерна. Поначалу было очень тоскливо, я почти месяц привыкала. Дома-то и сметана, и масло с молоком, отношение другое, чистота идеальная – тетя была очень чистоплотная, дед тоже отличался благородством, часто наставлял домочадцев: «Даже если враг зайдет в дом – нужно хорошо встретить; не думай, что люди все плохие; на зло никогда не отвечай злом».

… Я могла остаться, где пожелаю, как говорится, была свободной птицей. До сих пор благодарю судьбу, что никуда не влезла, ни в какой криминал, Господь уберег. Вот здесь, думаю, повлиял на меня героический дядя-фронтовик, его строгое воспитание, полученное в босоногом детстве.

Культай тате бережно достает пожелтевшие от времени фотографии:

- Вот он - мой дядя, мамин единственный брат. Он несколько раз тщетно просился на фронт, и вот однажды в 1942 году пришла повестка. Я часто думаю, как так: он – простой аульский парень из отдаленной глубинки, ни слова по-русски не знает, ничего в жизни не повидал, а тут – попал на три месяца в пехотное училище в Алма-Ату и сразу боевое крещение получил в Смоленске. Значит, думаю, заметили командиры в нем какой-то особый стержень. Воевал в Орше, освобождал Витебск и Минск, Вильнюс и Каунас. В составе третьего Белорусского фронта участвовал в операции «Багратион» под командованием генерала армии Героя Советского Союза Ивана Черняховского. «Шли через болота, страшно было. Привязывались к танкам к броне, чтобы не упасть, если случайно упал – там и останешься», - вспоминал он. Я храню копии наградных листов, где подробно описаны его подвиги, за которые положены боевые награды – до сих пор мурашки по телу и неимоверная гордость меня распирает, когда перечитываю их.

После демобилизации работал на руководящих должностях, на пенсию вышел, возглавляя правление райпо Семипалатинского облпотребсоюза. Но и выйдя на заслуженный отдых, продолжал трудиться, а в 1987 году умер, будучи начальником сберегательной кассы в городе Чарске… Захоронен он на своей родине – в административном центре Аксуатского района, селе Аксуат, сейчас это уже Абайская область, мы стараемся по мере возможности навещать могилку нашего Героя…

Всегда был немногословен, в меру строг, деловой очень. Настоящий наставник молодежи, заставлял учиться, приучал их к честному труду. Когда он в 47-м году вернулся домой (по приказу министра обороны СССР после войны передавал боевой опыт молодым солдатам), я училась в третьем классе и специально прибежала к ним домой – мы стояли на пороге дома, мой воспитатель дядь Канат тоже был рядом и спросил: «Культай, ты его знаешь?», как же мне не знать моего единственного родного дядю? Я до сих пор очень благодарна ему, ведь через него нашла всех своих родственников: в августе 59-го я добралась перекладными, больше в почтово-багажном поезде, потому что я всегда помнила о нем и шибко хотела его увидеть. Доехала до Аксуата в обед, по памяти из детства пошла напрямки в контору. У входа меня не пускал строгий мужчина. А когда я назвала имя своего любимого дяди - он тут же приветливо заулыбался и буквально проводил меня до кабинета. Маутхан аға как раз собирался обедать – мыл руки, я сразу заметила шрам на руке от ранения. Подбежала, обняла его, и сквозь слезы гордо повторяла: «Это мой дядя!». Три дня я гостила (родственников много собралось там по какому-то поводу), он настоятельно уговаривал меня остаться. Но после Ленинабада, Ташкента, Душанбе – а я к тому времени успела везде побывать в составе хора комсомольской агитбригады, - улыбаясь, подмигивает Культай Смагуловна, - родной Аксуат казался забытым богом местом со светом с перебоями, без воды и прочих благ цивилизации.

… Меня так и не забрали в семью – у старшей сестры муж погиб на фронте, младшая была не замужем, всем было не до меня, я сначала даже обижалась. Так и промыкалась в детдомах – сначала в Аксуате, затем, в 51-м году нас перевели в Георгиевку, ближе к Семипалатинску, дальше в Жарминский район в Новореченскую деткоммуну имени «15 лет октября». В 54-м году нас отправили в город Ленинабад (прим.: ныне Худжанд – город в Таджикистане) в школу фабрично-заводского ученичества (ФЗУ) обучаться ткацкому делу – почти 900 человек. Проработала там шесть лет – рядом трудились женщины, эвакуированные с Харькова. Так они все смеялись надо мной, как я всегда ждала каникулы (не понимала, что работягам положен отпуск): «Какие тебе каникулы? Дадут 12 дней отпуска и все». Ой, никому не пожелаю такого даже просто видеть, не дай Бог: детские дома, ФЗУ – так и запомнилось на всю жизнь: длинные нары, худые продавленные матрасы из сена, жесткие подушки соломенные – все лежали бок о бок, лицом к лицу в одном помещении в здании бывшего «Заготзерно» - по одну сторону девочки, по другую – мальчики. Вот так и прошла жизнь: по баракам да общежитиям. Зато я всегда была свободна: куда хочу – поеду, но, увы, даже семьи толком не получилось… Одно время пробовала работать в Семипалатинске на фабрике «Большевичка» - интересно было. В 61-м в Темиртау вышла замуж, но неудачно, так бывает. Разошлись вскоре – у нас были совершенно полярные мнения по многим аспектам и я, будучи в положении, уехала во Фрунзе (прим.: ныне Бишкек – столица Кыргызстана) к подруге из ФЗУ и работала там на «микоянке» - так в народе называли трикотажную фабрику имени Микояна, эвакуированную ранее из Украины. Спустя какое-то время дядя Маутхан приехал ко мне в Киргизию и твердым тоном, не терпящим никакого возражения, сказал: «Хватит! Ради дочери возвращайся на родину, к своим». Прибыла я на станцию Жангизтобе, там располагался военный гарнизон (в то время с Китаем были напряженные отношения и подобных военных городков было множество). Дядя устроил меня туда на работу в швейный цех, где шили форму для офицеров. Проработала в поселке Солнечный швеей почти 25 лет - оттуда и вышла на пенсию. Помню, я лично трем генералам брюки с лампасами сшила! – улыбается Культай тате. – Даже награды у меня есть: медаль «Ветеран труда», нагрудные знаки «Ударник коммунистического труда» и «Ударник военной торговли» - от окружного командования САВО. Эту вот квартиру я получила от правительства России – наш цех обшивал российскую армию. В 1993 году сообщили, что на Алтае в городе Барнауле мне выделили бесплатно просторную большую однушку, я поехала туда, оформила все документально и в 1994 году обменяла ее сюда, поближе к дочери, они с мужем жили в Талдыкоргане.

Я не виню судьбу, не жалуюсь, я - счастливый человек, считаю, что мне очень повезло в жизни. У меня взрослая дочь, есть внучка и уже пять правнуков! Всегда я ощущала невидимую защиту моих самых родных людей, их заботу и опеку, меня как будто постоянно оберегали: мой мудрый жезде дед Смагул – был очень строгий, и мой героический дядя Маутхан – это яркий пример справедливости и честности, настоящий идеал порядочности. Считаю, что надо правильно жить, мы пришли в этот мир голыми – так и уйдем, ничего с собой не заберем. Бывает, кто-то пошустрее окажется – честным трудом больше заработает, но это хорошо: если больше богатых – значит, меньше бедных. Надо в жизни все анализировать, как бы пропускать сквозь пальцы – оставлять более-менее нормальное, отсеивать и отбрасывать негативное. Никто не виноват в твоей судьбе, ты сам творец своей жизни. Никогда не надо делать плохо другим. Хочется, чтобы нынешняя молодежь была более благородная, честная, ответственная. Чтобы старались для своей страны, для своей Родины, ведь Родина – это мать! Учитесь, получайте профессию: не обязательно быть юристом-финансистом, можно стать хорошим сварщиком, трактористом – всякая работа, где ты настоящий мастер – это очень хорошо. Сейчас у нас даже сантехники получают больше всяких деловых работников. Поступайте разумно, всегда будьте добродушными. Никогда не обижайте ни ближних, ни дальних. Помните: мы – родители ваши – ответственны за вас, за детей, но когда придет время – вы несете ответственность за нас. И так будет всегда, - наставительно заканчивает беседу этот милый Человек. Прощаясь, она по-матерински обняла меня, благословив добрыми словами. Я тут же вспомнил свою маму и на миг вновь ощутил себя сыном, незаметно для нее смахнув предательскую скупую мужскую слезу…

Мира и добра Вам, Культай тате – потомок Героя! Живите долго!

Абай СУРАКБАЕВ

7 МАМЫР – ОТАН ҚОРҒАУШЫЛАР КҮНІ

ЖАС ШЕКАРАШЫЛАР ӘСКЕРИ АНТ ҚАБЫЛДАДЫ

2025 жылғы көктемгі шақырылым аясында Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Шекара қызметі Жетісу облысы бойынша департаментінің Алакөл ауданы бойынша шекара басқармасына қарасты кәсіптік және техникалық дайындық бөлімінде салтанатты шара өтті.

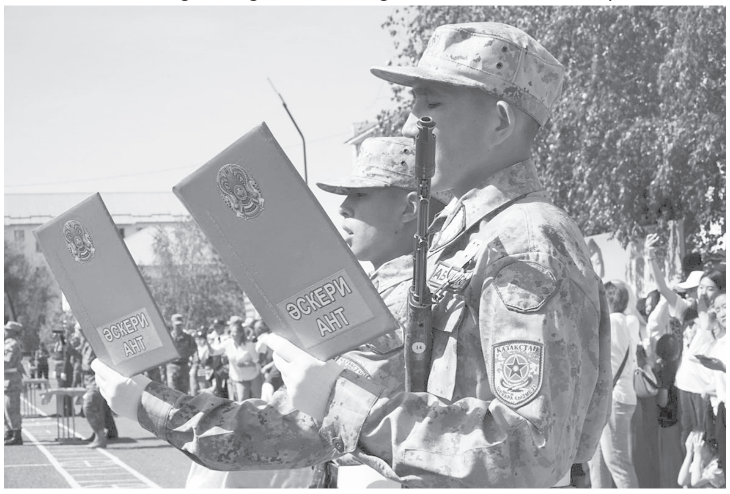

Шара барысында үш жүзден астам жас сарбаз туған еліне адал қызмет етуге, Отанды жанқиярлықпен қорғауға серт беріп, әскери ант қабылдады. Бұл – олардың әскери өмір жолындағы маңызды әрі жауапты қадамдарының бірі.

Салтанатты рәсімге бөлім командирлері, ардагерлер, сарбаздардың ата-аналары мен туған-туыстары қатысты. Сөз алғандар жас шекарашыларға сәттілік тілеп, ел қауіпсіздігі жолындағы қызметтерінің абыройлы болуына ниеттестік білдірді.

Әскери ант қабылдау рәсімі – сарбаздың азаматтық өмірден әскери қызметке қадам басқанын білдіретін ерекше әрі мағыналы күн. Бұл жас сарбаздардың ел қорғаны болуға деген алғашқы ресми уәдесі.

САРБАЗДАРҒА ЖЕКЕ ҚАРУ ТАБЫСТАЛДЫ

ҚР ҰҚК Шекара қызметі Жетісу облысы бойынша департаментінің Алакөл ауданы бойынша шекара басқармасына қарасты Кәсіптік және техникалық дайындық бөлімінде жас сарбаздарға салтанатты түрде жеке қару табысталды.

Іс-шара әскери дәстүрлерге сай өткізіліп, жас шекарашыларға қызметтік міндеттерін адал атқаруға және Отан алдындағы антқа берік болуға шақырды. Бұл қадам жас сарбаздардың әскери даярлығын жаңа деңгейге көтеріп, олардың жауынгерлік рухын нығайтатыны сөзсіз.

ҚР ҰҚК Шекара қызметі Жетісу облысы бойынша департаменті

ЕЛ СЫЙЛАҒАН БАТЫР БАУЫРЖАН

Талдықорған қаласы орталық балалар кітапханасы қала мектептерінің оқушылары арасында Ұлы Жеңістің 80 жылдығы аясында көптеген шаралар ұйымдастыруда. Соның бірі - Кеңес Одағының Батыры, аты аңызға айналған қолбасшы, жазушы Бауыржан Момышұлының туғанына 115 жылдығына орай оның шығармашылығын балалар мен жасөспірімдер арасында насихаттау мақсатында «Ел сыйлаған – батыр Бауыржан» атты қалалық байқау өтті.

Байқау үш кезеңнен болды. Бірінші кезеңде қатысушылар жазушының өлеңдерін жатқа оқыса, екінші кезеңде шығармаларынан қысқаша көрініс дайындап, өмірі мен шығармалары турасында қойылған сұрақтарға жауап берді.

Байқау қорытындысында бас жүлдеге №2 орта мектептің оқушысы Алдияр Бейсенғалиев лайық деп табылды. Ал 1-орынды №28 IT мектептің оқушысы Нұрислам Рауанұлы иеленді.Жеңімпаздар диплом және бағалы сыйлықтармен марапатталды. Бас жүлде және де 1-орын алғандар облыстық байқауға жолдама алды. Шара барысында көрермендерге «Қазақтың батыр ұлы - Бауыржан Момышұлы» тақырыбында ұйымдастырылған кітап көрмесіне библиографиялық шолу жасалды.

Н. АЛЬБИЛАНОВА,
Талдықорған қалалық орталық балалар кітапханасының меңгерушісі

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

МАМАН МІНБЕРІ

ТАҒАМ ӨНІМДЕРІНІҢ ТАҢБАЛАНУЫ

Қапталған тамақ өнімдерін таңбалауға қойылатын талаптар Кеден одағы комиссиясының 09.12.2011 жылғы №881 шешімімен бекітілген Кеден одағының КО ТР 022/2011 техникалық регламентімен белгіленген. Техникалық регламенттің 4-бабының 4.1-бөлігінің 1-тармағына сәйкес қапталған тамақ өнімдерін таңбалау мынадай мәліметтерді қамтуы тиіс.

Негізінен тамақ өнімдерінің атауына, тамақ өнімінің құрамына (тамақ өнімінің атауы осы компоненттің болуын анықтауға мүмкіндік беретін жағдайда, азық-түлік шикізатының және бір компоненттен тұратын тамақ өнімінің бір түрінен алынған өңделмеген жаңа піскен жемістер мен көкөністерді, сірке суын қоспағанда);тамақ өнімдерінің саны; дайындау күні, жарамдылық мерзіміне, дайындау, сақтау шарттарына назар аударған жөн. Сондай-ақ, тамақ өнімдерін дайындаушының атауы және орналасқан жері немесе тамақ өнімдерін дайындаушы жеке кәсіпкердің тегі, аты, әкесінің аты және орналасқан жері, сондай-ақ осы Техникалық регламентте белгіленген жағдайларда дайындаушы уәкілеттік берген тұлғаның атауы және орналасқан жері, импорттаушы ұйымның атауы және орналасқан жері немесе жеке кәсіпкердің аты-жөні және кәсіпкер-импорттаушының орналасқан жері көрсетіледі.

Егер тамақ өнімін осы ұсынымдарсыз немесе шектеулерсіз пайдалану қиын болған не тұтынушылардың денсаулығына, олардың мүлкіне зиян келтіруі, тамақ өнімінің дәмдік қасиеттерінің төмендеуіне немесе жоғалуына әкеп соғуы мүмкін болған жағдайда, оны пайдалану, оның ішінде дайындау жөніндегі ұсынымдар және (немесе) шектеулер беріледі.

Осы баптың 4.9-бөлігінің ережелерін ескере отырып, тамақ өнімдерінің тағамдық құндылығының көрсеткіштері есепке алынуы тиіс.

С. АХАН,
«Талдықорған қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы» РММ басшысы.
А. БАЗАРҒАЛИ,
«Талдықорған қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы» РММ бас маманы

СУ – ТІРШІЛІК КӨЗІ

Су тұрғын үйлерде, қоғамдық үйлерде, оның ішінде емдеу-профилактикалық мекемелерде, өнеркәсіптік кәсіпорындарда оңтайлы тұрмыстық жағдай жасауда маңызды рөл атқарады. Су белгілі бір гигиеналық талаптарға сай болуы керек.

Судың органолептикалық қасиеттерінің нашарлауы адамдарда мұндай судың денсаулыққа қауіптілігіне психологиялық күдік тудырады.

Химиялық құрамы бойынша зиянсыз болу. Су құрамында табиғи шығу тегі де, өнеркәсіптік кәсіпорындардың ағынды суларымен, ауылшаруашылық алқаптарының жер үсті ағындарымен бірге келетін немесе су дайындау кезінде реагент ретінде су құбыры станцияларына қосылатын зиянды химиялық заттардың қауіпті мөлшері болмауы керек.

Ауыз судың эпидемиялық қауіпсіздігі оның гигиеналық нормативтерге сәйкес микробиологиялық және паразитологиялық көрсеткіштерге сәйкестігімен анықталады. Көктемгі кезеңде сумен жабдықтаудың шаруашылық-ауыз су көздерінің су басуы мен ластануына қауіп төндіретін және тиісінше тұтынылатын су сапасының нашарлауына әкелетін су тасқыны қосымша проблема туғызады. Су беру жолымен байланысты жұқпалы аурулардың пайда болуының алдын алуда су тасқыны кезінде ұйымдастырушылық және санитарлық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүргізудің маңызы зор. Су көздерінің ластануының алдын алуда елді мекендердің аумақтарын тазарту және су айдындарын кәріз ағындары мен еріген сулардың ластануынан қорғау, стихиялық полигондарды жою және тұрмыстық қатты қалдықтарды, жай полигондарды кәму орындарын ұйымдастыру үлкен маңызға ие.

Сондай-ақ, жеке гигиенаның қарапайым ережелерін есте сақтау керек, қайнатылған немесе бөтелкедегі суды ішу және пісіру үшін тұтыну, суды тазарту үшін сүзгілерді қолдану қажет.

С.АХАН,
Талдықорған қалалық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының басшысы.
З. КОПБАЕВА,
Талдықорған қалалық санитариялық-гигиеналық бақылау және қадағалау техникалық регламенттерді бақылау бөлімінің жетекші маманы

ЗДОРОВЬЕ

ЭКСТРЕННЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ

ПРИ ОСТРОМ КОРОНАРНОМ СИНДРОМЕ

Острый коронарный синдром (ОКС) – это неотложное состояние, связанное с внезапным нарушением коронарного кровообращения, которое может привести к инфаркту миокарда или нестабильной стенокардии. Это угрожающее жизни состояние требует немедленного реагирования. Ниже представлены ключевые этапы оказания первой помощи и экстренных мероприятий при подозрении на ОКС.

ОСНОВНЫЕ СИМПТОМЫ:

Боль в груди давящего, жгучего или сжимающего характера, длительностью более 10 минут; иррадиация боли в левую руку, шею, нижнюю челюсть, спину; одышка, ощущение нехватки воздуха; тошнота, рвота, холодный пот; слабость, головокружение, возможная потеря сознания.

Если у человека появились признаки ОКС:

► Вызовите скорую помощь (103 или 112) незамедлительно;

► Уложите пациента в полусидячее положение, обеспечьте доступ свежего воздуха;

► Дайте нитроглицерин под язык (если нет противопоказаний и пациент в сознании). Можно повторить при сохранении боли через 5-10 минут, но не более трёх раз;

► При наличии – дать жевательную таблетку аспирина (150-300 мг), если пациент не аллергик. Это помогает предотвратить образование тромба;

► Не оставляйте больного одного. Контролируйте пульс и дыхание до прибытия врачей.

После прибытия на место медицинская бригада осуществляет:

► Регистрацию ЭКГ – для подтверждения диагноза (выявление инфаркта миокарда с подъёмом сегмента ST или без него);

► Кислородотерапию, если есть признаки гипоксии;

► Введение анальгетиков, чаще всего морфин при сильной боли;

► Антитромботическая терапия: аспирин, клопидогрель,

ОКС – критическое состояние, при котором время играет решающую роль. Каждая минута промедления может стоить жизни. Знание алгоритма экстренных мероприятий позволяет не только сохранить жизнь, но и предотвратить тяжелые последствия, такие как сердечная недостаточность или аритмия. Необходимо регулярно обучать население правилам оказания первой помощи и повышать осведомленность о симптомах ОКС.

СОВРЕМЕННАЯ ДИАГНОСТИКА ИНФАРКТА МИОКАРДА

Современная диагностика инфаркта миокарда включает несколько важных этапов, направленных на быструю и точную диагностику, что позволяет снизить риск осложнений и улучшить прогноз для пациента. Основным методом диагностики является клиническая оценка, основанная на жалобах пациента и результатах физикального обследования. На ранних стадиях инфаркта миокарда у пациента появляются боли в груди, которые часто иррадиируют в левую руку, шею, челюсть, спину. Боль носит сжимающий или давящий характер, длится от 15 минут и более, что отличает ее от стенокардической боли.

Для подтверждения диагноза важнейшую роль играет электрокардиограмма (ЭКГ). При инфаркте миокарда на ЭКГ фиксируются характерные изменения, такие как подъем сегмента ST, появление патологического зубца Q, изменение T-волны, что подтверждает ишемию или некроз миокарда. ЭКГ является первым и обязательным методом диагностики в отделении неотложной помощи и в амбулаторных условиях. Следующим важным шагом является лабораторная диагностика. Наиболее информативным методом являются маркеры повреждения миокарда, такие как тропонин I и T, а также креатинкиназа (КК-MB фракция). Тропонин является высокоспецифичным маркером инфаркта миокарда и начинает повышаться в крови через 3-4 часа после начала заболевания, достигая максимума через 12-24 часа, что позволяет подтвердить факт инфаркта даже спустя несколько часов или дней после его начала. Уровень тропонина напрямую коррелирует с размером поврежденной области миокарда, что позволяет оценить тяжесть заболевания.

Помимо этих методов для диагностики инфаркта миокарда используются эхокардиография (УЗИ сердца), которая позволяет оценить функции сердца, выявить зоны гипокинезии и акинезии, а также катетеризация коронарных артерий (коронароангиография), которая является «золотым стандартом» для определения локализации и степени сужения коронарных сосудов. Коронарография позволяет точно определить показания для проведения стентирования или шунтирования. В некоторых случаях, особенно при атипичных симптомах инфаркта, также могут использоваться методы магнитно-резонансной томографии (МРТ) сердца, которые помогают выявить повреждения миокарда и оценить его функциональное состояние с высокой точностью.

Современные методы диагностики инфаркта миокарда позволяют не только подтвердить наличие заболевания, но и оценить его тяжесть, выбрать оптимальное лечение и предсказать возможные осложнения. Раннее выявление и своевременное лечение инфаркта миокарда существенно повышают шансы на выживание пациента и его восстановление.

КУПИРОВАНИЕ АСТМАТИЧЕСКОГО СТАТУСА

Это неотложная медицинская помощь, направленная на быстрое и эффективное облегчение дыхательной недостаточности при обострении бронхиальной астмы, когда стандартные ингаляторы не приносят облегчения, и симптомы продолжают ухудшаться. Основной задачей является восстановление проходимости дыхательных путей, устранение бронхоспазма и нормализация вентиляции легких.

Первая и важнейшая мера — это использование бронхолитиков, таких как β2-адреномиметики, например, сальбутамол или фенотерол, которые вводятся через небулайзер или ингалятор. Эти препараты быстро расслабляют гладкую мускулатуру бронхов, что способствует расширению дыхательных путей и облегчению дыхания. Если ингалятор не помогает, то препараты могут вводиться внутривенно или через небулайзер.

Важно помнить, что сальбутамол или аналогичные препараты вводятся с интервалом 15–20 минут, при необходимости повторяя дозу. Для дальнейшего купирования астматического статуса используют антихолинергические препараты, такие как ипратропий бромид, которые также помогают расслабить бронхи, усиливая эффект от β2-адреномиметиков. Эти препараты вводятся через небулайзер и обычно комбинируются с бронхолитиками для более быстрого достижения эффекта.

Следующий шаг — это применение системных глюкокортикостероидов, таких как дексаметазон или преднизолон, которые вводятся внутривенно или внутрь для уменьшения воспаления в дыхательных путях. Эти препараты помогают уменьшить отек и воспаление в бронхах, что способствует улучшению проходимости дыхательных путей и снижению бронхиальной гиперреактивности. Если состояние пациента не улучшается после стандартной терапии, можно использовать магнезию (магниевую соль), которая обладает бронхолитическим и антиспазматическим эффектом. Она вводится внутривенно в виде инфузии. В случае тяжелого астматического статуса, который не поддается лечению стандартными методами, может быть необходима госпитализация в отделение интенсивной терапии, где обеспечивается искусственная вентиляция легких или оксигенотерапия для нормализации кислородного обмена.

Очень важно контролировать уровень кислорода в крови, используя пульсоксиметрию, и при необходимости подавать кислород, чтобы предотвратить гипоксию. Контроль и регулярное наблюдение за состоянием пациента в условиях медицинского учреждения необходимы для предотвращения возможных осложнений. Купирование астматического статуса требует оперативного вмешательства и тщательного подхода, с обязательным мониторингом состояния пациента и корректировкой лечения в зависимости от клинической ситуации.

СРОЧНАЯ ПОМОЩЬ ПРИ ГИПЕРТОНИЧЕСКОМ КРИЗЕ

Гипертонический криз – это резкий подъем артериального давления, обычно выше 180/120 мм рт. ст., сопровождающийся головной болью, тошнотой, рвотой, мельканием мушек перед глазами, тревогой, болью в груди, одышкой или даже нарушением речи и сознания.

Помощь начинается с немедленного успокоения пациента. Его нужно усадить с опорой на спину. Открыть окно или включить вентилятор. Освободить шею и грудь от тугой одежды. Измерить давление, если есть назначенные препараты – дать, чаще всего это каптоприл 25 мг под язык или моксонидин 0,2-0,4 мг, иногда назначают нифедипин или клонидин. Если боль в сердце – нитроглицерин под язык. При сильной тревоге – валидол или корвалол. Важно не снижать давление резко, иначе может быть инсульт или коллапс, допустимое снижение – максимум на 20–25% в течение первого часа.

Если через 30-60 минут давление не снижается, или появляются нарушения речи, онемение, судороги, обморок, боль в груди, падение зрения – срочно вызывать скорую. При приезде медики делают ЭКГ, проверяют неврологический статус, вводят препараты внутривенно, например магния сульфат, урапидил, нитропруссид натрия или диуретики. При осложненном кризе требуется немедленная госпитализация, особенно при подозрении на инсульт, инфаркт или отек легких. После стабилизации важно пройти обследование и корректировку терапии, потому что криз может повториться и быть опаснее.

Материал подготовили:
Р. САГЫМБЕКОВА, А. АБДУЛЛИНА, И. АЛПЫСОВ

сайт: www.taldykorgan-online.kz / e-mail: taldyk@bk.ru / тел.: 40-11-02 / мекенжайымыз: Ж.Балапанов көшесі, 28-үй, 4-қабат

Құттықтау!

7 мамыр – Отан, мемлекеттік мүдде, саяси қауіпсіздік пен дербестікті қорғайтын Отан қорғаушылар күні. Бұл күн – бейбіт елдің тыныштығын әуеде, құрлықта, теңізде қорғап, өз тағдырын ел тағдырымен байланыстырып жүрген әрбір әскери қызметші үшін ерекше күн. Биыл екінші дүниежүзілік соғыстағы Жеңіске 80 жыл толып отыр.

Құрметті талдықорғандықтар, баршаңызды мерейлі мерекелермен құттықтаймын.

Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын! Аспанымыз ашық, бейбіт өмір тілеймін. Қарулы Күштеріміздің қуаты нығайып, айбыны асқақтап, даңқы арта берсін! Тәуелсіздігіміз мәңгілік болсын!

Толымбек ДАНАБЕКОВ,
Облыстық Семей ядролық сынақ полигоны ардагерлер ұйымының төрағасы

БАБАЛАРЫМЫЗДЫ ҰМЫТПАЙЫҚ!

9 мамыр – Ұлы Жеңіске 80 жыл толуына орай ата-бабаларымыздың ерен ерліктерін мәңгі есте сақтап, рухына тағзым ету мақсатында 3-ші бөлімшедегі №7 кітапхана филиалында «Ұлы Жеңіс жасасын!» атты мектеп оқушылары арасында ақпарат сағаты өткізілді.

Кітапханашы Отан соғысына қатысушылардың есімдерін өскелең ұрпаққа ұлықтау және Рейхстагқа ту тіккен Рақымжан Қошқарбаев, Кеңес Одағының екі мәрте батыры, Қазақстан авиациясының генерал-майоры Талғат Бигелдинов, Халық қаһарманы, ұшқыш Хиуаз Доспанова, Әди Шәріпов, Қасым Қайсенов, Нүркен Әбдіров, Сергей Луганский, Жұмағали Сайын, Талғат Бигелдинов, Мәлік Ғабдуллин, Мұсабек Сеңгірбаев, Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Мәметова, Рақымжан Қошқарбаев, Григорий Булатов, Сабалақ Оразалинов сияқты есімдері аңызға айналған ағаларымыз, әкелеріміз туралы айтып берді. Сонымен қатар шара соңында «Бабаларымызды ұмытпайық!» атты кітап көрмесіне сұрапыл соғыстан елімізді аман сақтап, болашақ ұрпаққа аманат етіп қалдырған қазақ батырларының ерліктерінен сыр шертетін кітапхана қорындағы тарихи, көркем әдебиеттер қойылып, библиографиялық шолу жасалынды. Мақсаты - Отан үшін күрескен батырларымызды еске алу және олардың ерліктерін жастарға жеткізу, Жеңістің қаншалықты қиыншылықпен келгенін түсіндіру, елін, жерін, Отанын қорғауға, оны сүюге тәрбиелеуге баулу болып табылады.

Күміс ЖҰМАДІЛҚЫЗЫ,
3-ші бөлімшедегі №7 кітапхана филиалының кітапханашысы

ЖЕҢІСТІҢ 80 ЖЫЛДЫҒЫНА ОРАЙ МОНЕТАЛАР ШЫҒАДЫ

Ұлттық банк «Есте қалатын оқиғалар мен біртуар адамдар» сериясынан Ұлы Жеңістің 80 жылдығына коллекциялық номиналы 200 және 1000 теңгелік монеталарды және 1000 теңгелік банкнотты айналымға шығарады. «Монеталарда ерлікпен қаза тапқан қаһармандарды еске түсіретін мәңгілік алау көрініс тапқан. 80 санындағы ою-өрнек жеңіс лентасын бейнелейді және ол Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы элементтерімен үндеседі» - деп жазылған хабарламада.

Номиналы 1 000 теңгелік монета алтын жалатылған 925 сынамалы күмістен жасалған, таралымы – 2 000 дана.

ЦИФРЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН

МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДА ВАУЧЕРЛІК ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ЖҮЙЕСІ ЕНГІЗІЛДІ

Талдықорғанда мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында ваучерлік қаржыландыру жүйесін пилоттық түрде енгізу басталды. Бұл механизмнің басты мақсаты – ата-аналарға өз баласына балабақша таңдауға еркіндік беру және жеке ұйымдар арасындағы бәсекелестікті арттыру арқылы қызмет сапасын жақсарту.

Жоба Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің тапсырмасы бойынша іске асырылуда, тиісті жоспар бекітіліп, жұмыс тобы құрылған. Білім басқармасының экономика және мектепке дейінгі білім беру бөлімдерінің басшылары ваучерлік қаржыландыруды енгізудің әдістемесі бойынша Шымкент, Тараз қалаларында тәжірибе алмасты. Мектеп жасына дейінгі балаларды мектепке дейінгі ұйымдарға кезекке қою және жолдама беру процесін автоматтандыру мақсатында «E-zhetysu» бағдарламалық өнімі енгізілді. 1–11 мамыр аралығында техникалық интеграция жүргізіліп, 12 мамырдан бастап ваучерлерді беру басталады. Бұл жөнінде баспасөз мәслихатында Талдықорған қаласы әкімінің орынбасары Жеңіс Андабеков «Елімізде білім беру сапасын арттыру мақсатында түрлі реформалар мен жобалар енгізілуде. Солардың бірі — ваучерлік қаржыландырудың пилоттық жобасы. Бұл жүйе екі бағыт бойынша жүзеге асырылады: Қаржы ваучері – бұл мемлекет тарапынан ата-аналарға берілетін шартты сертификат, ол арқылы ата-ана өз баласын қалаған балабақшаға орналастыра алады. Бұл ваучер нақты ақшалай берілмейді, тек таңдалған балабақшаға мемлекеттік бюджеттен төлем жасауға мүмкіндік береді. Осы жүйе арқылы ата-ана мемлекеттік және жеке балабақшалар арасынан таңдау жасай алады, қызмет көрсету сапасы жақсарып, бәсекелестік артады, мемлекеттік қаражат нақты қызмет үшін жұмсалады. Екіншісі, виртуалды ваучер – бұл қаржыландырудың цифрлық түрі, яғни, ата-ана немесе қамқоршы электрондық жүйе арқылы өтініш беріп, баласына ваучер тағайындатады. Бұл ваучер цифрлық форматта сақталады және онлайн тіркеу мен орын алу процесін жеңілдетеді, бюджет қаражатының мақсатты жұмсалуын бақылауға мүмкіндік береді»-деп атап өтті.

Назерке ӘДІЛБЕКОВА

ЗАҢ МЕН ТӘРТІП

ПОЛИЦЕЙ ӨРТТЕН ҮШ БАЛАНЫ ҚҰТҚАРЫП ҚАЛДЫ

Жетісу облысында полицей түтін басқан үйден үш баланы құтқарды. ІІМ баспасөз қызметінің мәліметінше, 7 мамыр – Отан қорғаушылар күні Талдықорған қаласында ерлік пен жанқиярлықтың айғағына айналған оқиға болды. Полиция майоры Мирас Даутов қызметтен тыс уақытта, Көкбастау көшесімен өтіп бара жатып, көмек сұраған адамның дауысын естиді.

Көшеде тұрған ер адам екі қабатты тұрғын үйде қатты түтін пайда болып, ішінде балалар қалып қойғанын айтып, көмекке шақырған. Ойланбастан Мирас Даутов газ қызметкерімен бірге түтінге оранған үйге кіреді.

Өз өміріне қауіп төнгеніне қарамастан, олар 9 бен 13 жас аралығындағы үш баланы аман-есен сыртқа алып шыққан. Жедел әрекеттің нәтижесінде қайғылы оқиғаның алды алынды. Полицей, газ қызметі және өрт сөндірушілердің үйлесімді жұмысының арқасында түтіннің көзі жылдам жойылды. Қуанышқа орай, ересектер арасында зардап шеккендер жоқ.

Мирас Даутовтың бұл ерлігі – өз халқына адал қызмет етудің, офицерлік абырой мен антына адалдықтың жарқын көрінісі. Отан қорғаушылар күні ол нағыз батырлықтың не екенін іспен дәлелдеді.

Құрметті Талдықорған қаласының тұрғындары және қала қонақтары!

Сіздерді **9 мамыр 10.00-де** Жеңістің 80 жылдығына орай өтетін бәйге түрлерінен Жетісу облысы әкімінің Кубогы жолындағы республикалық турнирді тамашалауға шақырамыз!

Бәйге жарысын тамашалау үшін қоғамдық көліктер **сағат 09:00-ден** бастап белгіленген орындарда күтетін болады. Жолға шығу «Сказка» (қазіргі DODO Pizza мейрамханасы), Н.Назарбаев – Абылай хан көшелерінің қиылысы.

Өтетін орны: Талдықорған ипподромы.

ХАБАРЛАНДЫРУ / ОБЪЯВЛЕНИЕ

МОНОПОЛИЯҒА ҚАРСЫ ОРГАННЫҢ НҰСҚАМАЛАРЫ ОРЫНДАЛДЫ

Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Жетісу облысы бойынша департаменті мемлекеттік кәсіпорындарының қызметіне мониторинг жүргізді.

Мониторинг қорытындысы бойынша Сарқан ауданы «Балалар шығармашылық үйі» МКҚК, Алакөл ауданы «Үшарал қалалық балалар шығармашылық орталығы» МКҚК және Панфилов ауданы «Дәнеш Рақышев атындағы өнер мектебі» МКҚК кәсіпорындарының жарғылық қызмет түрлері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 28.12.2015 жылғы №1095 Қаулысына сәйкес келмейді, бұл Қазақстан Республикасының бәсекелестікті қорғау саласындағы заңнамасының талаптарын бұзады.

Анықталған бұзушылыққа байланысты Департамент жіберілген сәйкессіздіктерді жою туралы нұсқама шығарды. Қазіргі уақытта нұсқама толық көлемде орындалды.

ИСПОЛНЕНЫ ПРЕДПИСАНИЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ОРГАНА

Департаментом Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по области Жетісу проведен мониторинг деятельности государственных предприятий.

По итогам мониторинга установлено, что уставные виды деятельности ГККП «Дом детского творчества» Сарканского района, ГККП «Центр детского творчества города Ушарал» Алакольского района и ГККП «Школа искусств имени Данеша Ракышева» Панфиловского района не соответствуют постановлению Правительства Республики Казахстан от 28.12.2015 года №1095, что нарушает требования законодательства Республики Казахстан в области защиты конкуренции.

В связи с этим Департаментом вынесены предписания об устранении допущенных нарушений.

На данный момент предписания исполнены в полном объёме.

МЕНШІК ИЕСІ: «ТАЛДЫҚОРҒАН ТАҢЫ» ЖШС

Талдықорған
Газет 1992 жылдың 2-ші наурызынан шыға бастады

ДИРЕКТОР - БАС РЕДАКТОР
НҰРШАНОВА
ГҮЛЖАНАТ МЫРЗАЛЫҚЫЗЫ

Таралу аумағы: Қазақстан Республикасы
Телефондар: Жауапты хатшы 40-11-02
E-mail: taldyk@bk.ru
Газет аптасына бір рет - жұма күні шығады.
ОСЫ ШЫҒАРЫЛЫМНЫҢ ТАРАЛЫМЫ - 5 050 дана.
Тапсырыс №491 Индекс 65771

БІЗДІҢ МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ: Талдықорған қаласы, Ж. Балапанов көшесі, 28-үй. 4-қабат

- Газет Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, №15702-Г куәлігі берілген. Алғашқы есепке қою кезіндегі нөмірі мен мерзімі №712.11.02.1992.
- Қазақ және орыс тіліндегі қоғамдық-саяси, әлеуметтік - экономикалық апталығы.
- «Талдықорған» газетінің компьютер орталығында теріліп, беттеледі.
- Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.
- Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.
- «Талдықорған» газетінде жарияланған материалды өзге басылым рұқсатсыз пайдаланбайды.
- Газетке басылатын материалдар аптаның әр бейсенбісінде сағат 12:00-ге дейін қабылданады.
- Газет «Алматы-Болашақ» АҚ филиалы «Офсет» баспаханасында басылады.
- Талдықорған қ., Қабанбай батыр к-сі, 32 үй.